

Voorpagina

Nieuws & achtergrond Columna's & opinie Uitglijdt Interactie Mensen Beter Leven

# Fixbrigade isoleert woningen voor mensen met weinig geld: 'Soms kun je onder de vensterbank door de buitenlucht zien'

Om energiearmoede te bestrijden isoleert de Fixbrigade woningen van mensen met een laag inkomen. Jongeren en statushouders kunnen als 'fixer' werkervaring opdoen. Het Amsterdamse project wordt met Europees geld flink uitgebreid. 'Ik kom overal halogeenspotjes tegen, maar die zijn dus het ergst.'

Noël van Bemmel 23 maart 2022, 19:12



Twee fixers brengen isolatiemateriaal aan in een sociale huurwoning. *Sjoelissa Duijzen / de Volkskrant*

Verwacht geen konvooi gemeentebuses en mannen in werpakken als je de Fixbrigade in Amsterdam belt om je woning te isoleren. Nee, dan komt de 23-jarige Francis Langedijk aanbellen op zijn balders vol tochtprofielen, radiatorfolie en een nietpistool. De voormalige electricien krijgt hulp van twee statushouders uit Eritrea die hij ondertussen Nederlands leert. 'Netjes, netjes', zegt Langedijk, terwijl zijn helpers samen een rubberstrip vastnieten langs de voordeur van een sociale huurwoning in Amsterdam-Oost. 'Liever goed, dan snel!'

Wat begon als een sympathiek vrijwilligersprojectje om buurtbewoners te helpen hun woning beter te isoleren, groeide uit tot een stadsbreed hulpproject dankzij Europese en gemeentelijke subsidie. Vanaf mei rukt een legertje fixers uit om gaten en lieren te dichten, lampen te vervangen en cv-ketels slimmer af te stellen. Ooit bedoeld om de klimaatopwarming af te remmen, maar nu populair om de groeiende energiearmoede te bestrijden. De Fixbrigade is tevens een leerwerkproject voor jongeren en statushouders.

**Duizend euro rood**  
'We staan aan het einde van de maand altijd duizend euro rood', zegt bewoonster Emy Mekhil in haar woning op vierhoog langs een spoorlijn. Zij wijst naar haar tienerzonen die op de bank zitten met een dekentje over hun benen. 'We zetten de thermostaat op 16,5 graden Celsius, de wasdroger gebruiken we niet meer.'

Hun sociale huurwoning is gerenoveerd, inclusief dubbele ramen, maar het huis tocht en lekt niettemin. 'We leggen lakens op de vensterbanken en er goeit schimmel in de slaapkamers.' Zij klagde bij haar woningbouwcorporatie die volgens haar uitlegde dat lekkages erbij horen als je op een bovenste verdieping woont. Mekhil is heel blij dat de Fixbrigade wel langkomt.

'Kijk, er zit verf op de rubbers langs de deuren', zegt hoofdfixer Langedijk. 'Dan heb je daar dus niks meer aan.' Volgens hem weten niet veel mensen dat je tochtprofielen jaarlijks soepel moet houden met bijenwaspray en dat zo'n strip hooguit vijf jaar meegaat. In de overvolle bovenwoning zagen de mannen nieuwe profielen op maat, niet die met harde klappen vast in de kozijnen en Schroeven links en rechts behoorzaam led-lampen in hun fitting. 'Ik kom overal halogeenspotjes tegen, maar die zijn dus het ergst. 'Ik kom overal halogeenspotjes tegen, maar die zijn dus het ergst. 'De worden wel 380 graden!' Zijn advies: weg ermee.'

**Infraroodcamera**  
Twee straten verderop, in het gebouw van de Jungle - centrum voor cultuur en maatschappelijke betrokkenheid - legt bedenker Jannetje Jansen op de Haar uit waarom advies geven niet genoeg is. 'We begonnen in 2018 met een demonstratieruimte met munitie van isolatie. Later gingen we langs bij huurwoningen met een infraroodcamera zodat die zelf konden zien waar het tochtte. 'Het bijbehorende advies verdween volgens haar in een la bij de woningbouwcorporatie. Zelf uitvoeren blijkt voor veel bewoners in de praktijk geen optie. 'Als je lang in armoede leeft, raak je langeslagen. Dan verlies je het zelfvertrouwen om dingen aan te pakken.' Bovendien overstijgen de materiaalkosten al gauw de honderd euro.

Het verrast Jansen op de Haar niet dat de gerenoveerde woning van de familie Mekhil tocht en lekt. Woningbouwcorporaties leveren volgens haar vaak bedroevend slecht werk af. 'Neem Betondorp, waar 26 procent van de bewoners leeft in energiearmoede, daar passen nieuwe vensters niet in hun kozijnen en kun je onder de vensterbank door de buitenlucht zien.' Ook in zij niet te spreken over de installateurs van cv-ketels die doorgaans hun installatie afstellen zonder rekening te houden met het energieverbruik.

Daarom zette de 60-jarige Jungle-baas zelf een team op met vrijwilligers uit de buurt en leerlingen van het ROC, naschoolen of herintegratieprojecten. Die bezochten volgens haar 250 adressen in de afgelopen twee jaar. Dankzij ruim negen ton Europese en vier ton gemeentelijke subsidie begonnen in mei drie nieuwe brigades die nog eens duizend adressen gaan bezoeken. Bewoners met een inkomen tot 140 procent van bijstandsniveau komen in aanmerking. Zes hoofdfixers en 120 leerlingen krijgen voortaan betaald voor hun werk. De gemeente schakelt de gemiddelde besparing per huishouden op zeshonderd euro per jaar.

Inmiddels melden zich gemeenten en instellingen uit heel Nederland bij de Jungle met vragen over de brigades. Het advies dat zij meekrijgen van Jansen op de Haar: zoek aansluiting bij bestaande buurtprojecten. 'Mensen met een smalle beurs staan heel argwaaunig tegenover de overheid.' Stadsdeelbestuurder Rick Vermin bevestigt dit. 'Het lijkt laaghangend fruit, de isolatie van sociale huurwoningen. Maar het is voor ons lastig om achter de deur van bewoners te komen. De Jungle lukt dat wel.' Vermin hoopt dat tijdens de coalitiebesprekingen die nu vooral in Nederland plaatsvinden, gemeentebudget wordt vrijgemaakt voor Fixbrigades.

Op het balkon in Amsterdam-Oost blazen de fixers even uit in de lentezon. De familie Mekhil serveert witte boterhammen met mortadella en rucola van de Lidl. De 29-jarige Oktubit Yovhanes en de 34-jarige Abraham Gebregorgis Dror vertellen over hun angstige tocht van Estrea naar Nederland. 'Trotse bakken ze een officieel pasje uit hun broekzak waarop staat: aistel bepaalde tijd. De mannen gaan drie dagen naar school en een dag verrichten zij vrijwilligerswerk voor 10 euro. Gebregorgis Dror: 'Ik wil Nederlands leren en dan loodgieter worden.' Yovhanes: 'Ik wil dit werk blijven doen.'

**NATIONAAL ISOLATIEPROGRAMMA**  
De overheid trekt de komende twee jaar 550 miljoen euro uit voor een nationaal isolatieprogramma. Nietzware huishouders (laag inkomen/hoge energierekening) krijgen extra aandacht en geld. Huiseigenaren en huurders die aanpakken willen maken op een sociale voor het verbeteren van hun woning, worden in een doelfonds van maatregelen. Amsterdammers kunnen hier beginnen, landelijk behelst de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland een vaak aan regelingen. Nuttige links voor koppelingen en VVE's.